„Kes on su wanemad ja kus nad elawad?“ küsis maja-emand osa wõttes.

„Minu wanemad elawad siin linna ligidal ühes sauna-urtsikus,“ wastas poiss.

„Kas sa oled ka koolis käinud, või ei olnud see sugugi wõimalik?“ küsis maja-emand ikka suurema osawõtmisega.

„Küla-koolis, auus proua, olen küll käinud ja mõistan Eesti keeli lugeda, kirjutada, rehkendada ja mõnda muud asja,“ ütles poisike, „koolmeistril oli poeg, kes kreiskoolis käib, see on mulle ka wähe Saksa keeli lugemist ja kirjutamist õpetanud. Muud ma ei mõista.“

Maja-emandal oli wäga hää meel kõik seda kuulda, ja ta ütles wiimaks: „Kas sul ei ole lusti meie juure majasse tulla? Meil on just wäikest toapoissi tarwis. Kui sa alati nii õiglaseks jääd, nagu sa täna ennast oled üles näidanud, siis saab su käsi tõeste hästi käima.“

Wäga suure ja südamelikku rõõmuga andis poisike maja-emanda käele suud ja tänas teda tema lahkuse eest. Ta lubas ka kõigest wäest õiglane ja sõnakuulelik olla, nii palju kui wähe tal jõudu saaks olema. Nagu lennus ruttas ta siis wanemate juure kodu ja jutustas neile, mis õnnega tema kokku juhtunud. Paari päewa pärast oli wäikene luua-kaupleja Jaan, nõnda oli ta nimi, juba kaupmehe juures, kes oma abikaasaga selle poolest ühes nõuus oli poisikest oma juure wõtta.

Kui wäiksele toapoisile lasti Jaanile nüüd ka kenad riided peenikese moe järele teha, ja et ta üle-

üldse õige sirge ja jumekas poiss oli, tegiwad teda peenemad riided weel kenamaks.

Ühel päewal, kui Jaan juba neli nädalat oli kaupmehe juures olnud ja oma wäikest kohust hoolega täitnud, ütles maja-emand tema wastu: „Ma olen näinud Jaan, et sul sagedaste raamat käes on; ütle, kas sa ei taha weel mõnes asjas enam õpetust saada.“

Jaan lõi kurwalt silmad maha ja ütles: „Küll tahaksin aga mul ei ole wõimalik olnud seda saada, sest et mu wanemad weriwaesed inimesed on, kes mind kõrgemasse kooli ei jõudnud saata.“

„Noh, kui sul just selle tarwis lusti on, siis tahame selle eest hoolt kanda,“ lisas maja-emand lahkelt juure.

Ei läinud kaua aega mööda, siis sai Jaan Saksa keeles ja ka mõnes muus asjas ühe kooli-õpetaja käest tundisid. Ta õppis, mis üles anti, hoolega ära ja kandis see juures ka oma ameti eest, mis küll mitte raske ei olnud, hoolt.

Kooliõpetaja oli Jaaniga wäga rahul ja kiitis tema usinust ta leiwawanemate ees, kes selle üle rõõmustasiwad ja temast weel enam lugu pidama hakkasiwad. Ei läinud täit aastatki mööda, juba kõneles Jaan üsna sorinal Saksa keelt. Kaupmees ja tema abikaas nägiwad peagi ära, et poiss ka muu ameti pääle kõlblik oli, kui ükski majatalituste tarwis. Nad pidasiwad isekeskes nõu teda weel koolitada lasta tundide abiga. Nõnda sai Jaan üsna hääd õpetust, ilma et ta koolis oleks käinud.

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1880, lk 29